

Ministerul Educației al Republicii Moldova

Colegiul "Gheorghe Asachi" din Lipcani

"Aprob"

Directorul Colegiului "Gheorghe Asachi" din Lipcani

T. Tiutiunic – Tatiana Tiutiunic

"25"

mai

2017

Curriculumul modular

S. 08.O.036 Asistența socială a grupurilor social-vulnerabile

Specialitatea: 92310 - Asistență socială

Calificarea: Lucrător social

Lipcani 2017

Curriculumul a fost elaborat în cadrul Proiectului *EuropeAid/133700/C/SER/MD/12*
"Asistență tehnică pentru domeniul învățământ și formare profesională
în Republica Moldova",
implementat cu suportul financiar al Uniunii Europene

Autori:

Podaru Efrosinia, grad didactic doi, Colegiul "Gheorghe Asachi" din Lipcani

Aprobat de:

Consiliului Metodic al Colegiului "Gheorghe Asachi" din Lipcani

Director

Tatiana Tiutiunic

"25" "mai" 2017

Recenzenți:

Zastavnețchi Emilia, director adjunct instruire

"25" "mai" 2017

Tiutiunic Tatiana, director

"25" "mai" 2017

Cuprins

Preliminarii	4
Motivația, utilitatea modulului pentru dezvoltarea profesională	4
I. Competențele profesionale specifice modulului	5
i. Administrarea modulului	5
ii. Unitățile de învățare	5-6
iii. Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare	7
II. Studiu individual ghidat de profesor	7-8
II. Lucrări practice recomandate	9
III. Sugestii metodologice	9
III. Sugestii de evaluare a competențelor profesionale	10
III. Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studii	11

I. Preliminarii

Curriculumul la modulul "Asistența socială a grupurilor social-vulnerabile" reprezintă un curs cu implicații teoretice și practice. Scopul este formarea specialistului de înaltă calificare în domeniul asistenței sociale. Cursul își propune formarea de atitudini și competențe necesare activității lucrătorului social. Conținutul cursului cuprinde problemele sociale fundamentale ale grupurilor social-vulnerabile atât la nivel național cât și internațional, paradigmele teoretice validate științific, tehnici și metode de soluționare a problemelor sociale, criteriile de vulnerabilitate. La fel sunt delimitate principalele domenii aplicative ale asistenței sociale a persoanelor, care fac parte din grupurile social-vulnerabile.

II. Motivația, utilizarea modulului pentru dezvoltarea profesională

Misiunea profesiei de lucrător social este de a contribui la bunăstarea umană și la satisfacerea nevoilor fundamentale ale indivizilor, acordându-se o atenție specială persoanelor vulnerabile dezavantajate și a celor care trăiesc în sărăcie. Utilitatea cursului constă în promovarea schimbării sociale, mobilizarea, participarea oamenilor pentru creșterea bunăstării persoanelor aflate în dificultate. Scopul modulului este de a pregăti specialiști competenți cu cunoștințe vaste în medicină, psihologie, drept, să cunoască legislația privind organele administrativ-publice și politici de ocupare pentru grupurile social-vulnerabile.

Competențele formate și dezvoltate în cadrul acestui modul vor fi utile viitorului lucrător social pentru realizarea următoarelor atribuții și sarcini de lucru:

- Identificarea cauzelor de risc la nivel comunitar și a activităților care pot duce la înlăturarea acestora;
- Participarea la realizarea planului de intervenție (plan de servicii) pentru beneficiar și la implementarea activităților prevăzute în cadrul acesteia;
- Colaborarea cu partenerii din interiorul și exteriorul instituțiilor: asistenți sociali, părinți, medici, psihologi.

De asemenea, competențele dezvoltate în cadrul acestui modul vor fi utile pentru parcurgerea următoarelor unități de curs:

- S.08.O.034 Psihologia socială
- S.08.O.035 Metodici și tehnici ale asistenței sociale
- S.08.A.047 Pedagogia specială și reabilitară

III. Competențe profesionale specifice modulului

- Utilizarea corectă a terminologiei de specialitate: grupuri social-vulnerabile, marginalizarea socială, nevoia socială, incluziunea socială și categoria defavorizată;
- Identificarea criteriilor de clasificare a grupurilor social-vulnerabile;
- Aplicarea Cadrului legal internațional și național în protecția socială a grupurilor social-vulnerabile;
- Soluționarea problemelor sociale a grupurilor social-vulnerabile;
- Proiectarea metodelor de investigare a problemelor sociale a grupurilor social-vulnerabile;
- Aplicarea metodelor și noilor tehnici de intervenție socială: sprijinul social, grupul de suport, grupuri de intervenție comunitară, analiza câmpului de forțe și medierea.

IV. Administrarea modulului

Semestrul	Total	Numărul de ore			Modalitatea de evaluare	Numărul de credite
		Contact direct		Lucrul individual		
		Prelegeri	Practică/Seminar			
VIII	90	20	20	50	Examen	3

V. Unități de învățare

Unități de competență	Unități de conținut	Abilități
I. Dimensiuni conceptuale ale asistenței sociale a grupurilor social-vulnerabile		
UC1. Identificarea dimensiunilor conceptuale ale asistenței sociale a grupurilor social-vulnerabile.	0. Idei, concepte, principii și practici elementare cu privire la grupurile social-vulnerabile.	A1. Diferențierea noțiunilor cu privire la grupurile social-vulnerabile.
	0. Obiectivele asistenței sociale a grupurilor social-vulnerabile.	A2. Ordonarea obiectivelor asistenței sociale a grupurilor social-vulnerabile.
UC2. Aplicarea Cadrului legal în lucrul cu persoanele social-vulnerabile.	0. Niveluri de intervenție în practica asistenței sociale a grupurilor social-vulnerabile.	A3. Deducerea nivelului de intervenție.
	0. Cadrul legal internațional și național în protecția socială a persoanelor vulnerabile.	A4. Nominalizarea documentelor în protecția socială a persoanelor vulnerabile.
II. Sistemul actual de protecție socială a grupurilor social-vulnerabile din Republica Moldova		
UC3. Elaborarea strategiilor de îmbunătățire a conținutului	0. Tendințe și realități în dezvoltarea sistemului de	A5. Selectarea informațiilor despre grupurile vulnerabile din Republica

sistemului de protecție socială	<p>protecție socială a grupurilor social-vulnerabile din Republica Moldova.</p> <p>2. Criterii de clasificare a persoanelor din grupurile social-vulnerabile.</p> <p>2. Sistemul de protecție socială a grupurilor social-vulnerabile.</p>	<p>Moldova.</p> <p>A6. Distingerea criteriilor de clasificarea a vulnerabilității.</p> <p>A7. Elaborarea unei metodologii de îmbunătățire a serviciilor de asistență socială a grupurilor social-vulnerabile.</p>
III. Evaluarea și intervenția în asistența socială a grupurilor social-vulnerabile		
UC4. Implementarea managementului de caz în asistența socială a grupurilor social-vulnerabile	<p>0. Managementul de caz. Specificul managementului de caz.</p> <p>0. Servicii de asistență socială. instrumente de evaluare și acordare a ajutorului social persoanelor vulnerabile.</p> <p>0. Metode și tehnici de intervenție socială.</p>	<p>A8. Specificarea instrumentelor de evaluare a grupurilor social-vulnerabile.</p> <p>A9. Oferirea serviciilor oferite grupurilor social-vulnerabile.</p> <p>A10. Elaborarea traseului de intervenție socială.</p>
IV. Forme de comunicare în stabilirea relațiilor sociale cu grupurile vulnerabile		
UC5. Utilizarea formelor eficiente de comunicare în activitatea lucrătorului social cu grupurile social-vulnerabile	<p>0. Formele de comunicare.</p> <p>0. Competențele lucrătorului social în interpretarea comunicării cu persoanele din grupurile vulnerabile.</p> <p>0. Specificul comunicării profesionale în relația lucrător social - beneficiar.</p>	<p>A11. Alegerea corectă a formei de comunicare</p> <p>A12. Interpretarea unei comunicări eficiente cu persoanele social-vulnerabile.</p> <p>A13. Respectarea deontologiei profesionale a lucrătorului social.</p>
V. Asistența socială a persoanelor vulnerabile		
UC7. Elaborarea profilului profesional al lucrătorului social	<p>0. Rolul lucrătorului social în munca cu persoanele vulnerabile.</p> <p>0. Practici pozitive în acordarea asistenței sociale a persoanelor social-vulnerabile.</p>	<p>A14. Estimarea rolului lucrătorului social în acordarea asistenței sociale a persoanelor social-vulnerabile.</p>

VI. Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare

Nr. d/r	Unități de învățare	Numărul de ore			
		Total	Contact direct		Lucrul individual
			Prelegeri	Practică/ Seminar	
1.	Dimensiuni conceptuale ale asistenței sociale a grupurilor social-vulnerabile	8	2	2	4
2.	Sistemul actual de protecție socială a grupurilor social-vulnerabile din Republica Moldova	10	2	2	6
3.	Evaluarea și intervenția în asistența socială a grupurilor social-vulnerabile	20	6	4	10
4.	Comunicarea ca factor determinant în stabilirea relațiilor sociale cu grupurile vulnerabile	22	4	4	14
5.	Asistența socială a persoanelor vulnerabile	30	6	8	16
	Total:	90	20	20	50

VII. Studiul individual ghidat de profesor

Materii pentru studiul individual	Produse de elaborat	Modalități de evaluare	Termeni de realizare
Dimensiuni conceptuale ale asistenței sociale a grupurilor social-vulnerabile			
1.1. Problemele sociale ale omului soluționate de asistentul social	Referat	Prezentarea	Săptămâna 1
1.2. Analiza sistemului instituțional de protecție socială la nivel național, raional și local	Postere	Prezentarea posterelor	Săptămâna 2
1.3. Oportunitățile și limitele sistemului de protecție socială a grupurilor social-vulnerabile din Republica Moldova	Referat	Prezentarea Dezbateri	Săptămâna 3

Sistemul actual de protecție socială a grupurilor social-vulnerabile din Republica Moldova			
2.1. Problemele specifice persoanelor din grupurile social-vulnerabile în comunitatea Dumneavoastră.	Cercetarea	Raport de cercetare	Săptămâna 4
2.2. Catalogul serviciilor sociale oferite persoanelor social-vulnerabile în instituții și servicii la domiciliu	Flash mob	Argumentarea Prezentarea flashmob-ului	Săptămâna 5
Evaluarea și intervenția în asistența socială a grupurilor social-vulnerabile			
3.1. Metode și tehnici de lucru cu persoanele dependente de drog și alcool și a persoanelor afectate de HIV/SIDA	Masă rotundă	Dezbateri Argumentare pro/contra	Săptămâna 6
3.2. Chestionare de evaluare socială a persoanelor din grupurile social-vulnerabile	Chestionare	Analiza chestionarelor	Săptămâna 7
Comunicarea ca factor determinant în stabilirea relațiilor sociale cu grupurile vulnerabile			
4.1. Elemente non-verbale utilizate în procesul comunicării. Spațiul și timpul în comunicarea non-verbală.	Referat Portofoliul	Prezentarea	Săptămâna 8
Asistența socială a persoanelor vulnerabile			
5.1. Principiile etice în baza cărora asistentul social își construiește relațiile cu beneficiarul	Prezentare Power Point	Prezentarea	Săptămâna 9
5.2. Estimarea rolului asistenței sociale în prevenirea delincvenței juvenile	Masă rotundă	Luare de cuvânt	Săptămâna 10
5.3. Dinamica problemelor sociale și determinarea sistemului de indicatori ai protecției sociale a grupurilor vulnerabile din Republica Moldova	Proiect	Prezentarea proiectului	Săptămâna 11-13
5.4. Asistența socială a persoanelor dependente de drog și alcool și a persoanelor afectate de HIV/SIDA	Cercetarea	Raport de cercetare	Săptămâna 14
5.5. Profilul profesional al lucrătorului social competent	Mini-eseu	Prezentarea eseului	Săptămâna 15

VIII. Lucrări practice recomandate

1. Categoriile de grupuri vulnerabile în Republica Moldova.
2. Deontologia profesională a lucrătorului social în construirea relațiilor cu beneficiarul.
3. Chestionare pentru evaluarea aptitudinilor de comunicare a lucrătorului social.
4. Sistemului de protecție socială a persoanelor vulnerabile la nivel raional și la nivel comunitar.
5. Norme etice ale relațiilor reciproce din colectivul de profesioniști în asistența socială a grupurilor vulnerabile.
6. Serviciilor de asistență socială a grupurilor social-vulnerabile în comunitatea Dumneavoastră.
7. Managementul de caz în procesul de evaluare a gradului de vulnerabilitate.
8. Metode și tehnici de intervenție socială.
9. Practici bune în acordarea asistenței sociale a persoanelor social-vulnerabile.
10. Direcții de îmbunătățire a protecției sociale a persoanelor social-vulnerabile.

IX. Sugestii metodologice

În predarea modulului *"Asistența socială a grupurilor social-vulnerabile"* se va pune accentul pe metodele interactive, care sporesc potențialul intelectual al elevilor. Metodele aplicate vor contribui la realizarea unităților de învățare, la formarea competențelor profesionale, la elaburarea unor strategii și tactici în activitatea lucrătorului social.

Specificul modulului impune punerea accentului pe latura formativă a învățării, pe îmbinarea teoriei cu practica și cu activitățile aplicative. Reieșind din perspectiva activității profesionale în domeniul asistenței sociale, procesul de predare-învățare-evaluare a modulului în cauză permite realizarea următorului discurs metodologic:

- Prelegere-problematizată
- Prelegere-instruire reciprocă
- Explicație
- Conversație euristică
- Exerciții de dezvoltare a schimbului informațional și interpersonal
- Test docimologic
- Studiu de caz, simulări de caz
- Analiza strategiilor de prevenire a delincvenței juvenile specifice practicii europene de protecție și asistență socială
- Elaborarea planului de intervenție
- Elaborarea planului individual de îngrijire.

X. Sugestii de evaluare a competențelor profesionale

Instrumentul de evaluare se va elabora în baza obiectivelor generale formulate în termeni de competență. Consecvența evaluării se va asigura prin continuitatea dintre evaluarea inițială, formativă și cea sumativă. Demersul evaluativ va fi conceput așa, încât să se aprecieze:

- **Ce știe elevul**, adică poate defini o noțiune, identifica niște trăsături, enumera tipuri, descrie un fenomen etc.

- **Ce poate să facă elevul**, cum aplică cele știute, adică, este capabil să caracterizeze, să analizeze, să compare etc.

- **Cum poate integra cunoștințele și capacitățile în contexte inedite**, cum poate argumenta, generaliza, trage concluzii proprii etc.

Metode de evaluare utilizate:

- chestionarea sau evaluarea orală	- masă rotundă
- cercetare	- postere
- proiect de grup și individual	- flash mob
- referat	- lucrări practice
- eseu	- autoevaluarea.

Evaluarea finală va avea loc prin examen. Modalitatea de promovare a examenului - prezentarea proiectului de cercetare.

Nota finală va fi constituită din raportul: 60% - media notelor curente și 40% - nota prezentării proiectului.

XI. Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studii

Nr. crt.	Denumirea resursei	Locul în care poate fi consultată	Numărul de exemplare disponibile
1.	Bocancea C., Nemțu G., <i>"Elemente de asistență socială"</i> , Iași, Polirom, 1999	Biblioteca	
2.	Buzducea D., <i>"Aspecte contemporane în asistența socială"</i> , Iași, Polirom, 2005	Biblioteca	
3.	Timuș A., <i>"Interesele, binele omului, problema-cheie a reformelor. Sinteze sociologice"</i> , Chișinău, Paragon, 2005	Biblioteca	
4.	Zamfir E., <i>"Strategii antisărăcie și dezvoltare comunitară"</i> , București, Expert, 2000	Biblioteca	
5.	Cojocaru ȘT., <i>"Metode apreciative în Asistența socială. Ancheta, supervizarea și managementul de caz"</i> , Iași, 2005	Biblioteca	
6.	<i>"Analiza protecției sociale a invalizilor"</i> , Chișinău, MPSFC, 2007	Biblioteca	

Recenzie

la curricula modului "Asistența socială a persoanelor grupurilor social-vulnerabile", domeniul de formare profesională *Asistență socială și consiliere*, specialitatea *Asistență socială*,

calificarea *Lucrător social*

Curriculumul la modulul "Asistența socială a persoanelor grupurilor social-vulnerabile" a fost elaborat în conformitate cu structura-tip a Curriculumului modular și reprezintă un curs cu implicații teoretice și practice specialistului în domeniul asistenței sociale.

Unitățile de curs propuse cuprind problemele sociale fundamentale a persoanelor vulnerabile, tehnici și metode de soluționare a problemelor sociale la diverse tipuri de vulnerabilitate. Terminologia cu care se operează în Curriculumul este selectată științific corect. Unitățile de conținut sunt orientate spre formarea competențelor profesionale.

Administrarea modului este eșalonată în trei dimensiuni: conceptuală, investigațională și aplicativă. Structurarea și plasarea unităților de învățare sunt orientate spre realizarea de activități de tip transdisciplinar. Materiile incluse se corelează cu modulele:

- asistență socială a copilului și tineretului
- educația incluzivă
- psihopedagogie specială
- psihologia socială.

Activitățile de învățare incluse în Curriculumul vizează principalele domenii aplicative ale asistenței sociale a persoanelor vulnerabile.

Materia pentru studiul individual propusă este adaptată la unitățile de învățare, iar pentru fiecare produs de elaborat se propun și modalități de evaluare. Produsele de elaborat sunt variate și antrenează diferite procese psihice, atitudini și comportamente.

Lucrările practice recomandate vin să extindă cunoștințele teoretice și abilitățile practice. La predarea modului se pune accentul pe metode interactive centrate pe cel ce învață.

În Curriculumul este specificat, că evaluarea competențelor profesionale vor fi realizate prin metode ce vor aprecia ce știe elevul, ce poate să facă elevul, cum poate să aplice ceea ce a învățat.

Consider că Curriculumul este util pentru domeniul de formare profesională și recomand includerea lui în componența Curriculumului de specialitate.